

ЦЕ ЦІКАВО

УДК 658.15(075.8)

Корінько М. Д.,*д.е.н., професор,**зав. кафедри аудиту,**Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ***СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА У ПРОЦЕСІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Формування нового рівня відносин суб'єктів господарювання у трансформаційний період до ринкових засад було однією з передумов визнання України державою з ринковою економікою. Становлення ринкової економіки у державі зумовлює потребу нових підходів як до ведення господарської діяльності, так і до вирішення питань, пов'язаних із захистом власних інтересів. Одним із доказів для вирішення спірних питань у порядку досудового врегулювання або в порядку судочинства є висновок судової експертизи.

Ключові слова: господарська діяльність, судова експертиза, методика, організація, предмет, об'єкт, норми процесуального права.

СУДЕБНАЯ ЭКСПЕРТИЗА В ПРОЦЕССЕ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**Корінько Н. Д.**

Формирование нового уровня отношений субъектов хозяйствования в трансформационный период до рыночных основ было одной из предпосылок признания Украины государством с рыночной экономикой. Становление рыночной экономики в государстве обуславливает потребность новых подходов как к ведению хозяйственной деятельности, так и к решению вопросов, связанных с защитой собственных интересов. Одним из доказательств для решения спорных вопросов в порядке досудебного урегулирования или в порядке судопроизводства является вывод судебной экспертизы.

Ключевые слова: хозяйственная деятельность, судебная экспертиза, методика, организация, предмет, объект, нормы процессуального права.

JUDICIAL EXAMINATION IN PROCESS OF ECONOMIC ACTIVITY**Korinko M.**

Formation of new level of the relations of subjects of managing during the transformational period to market bases was one of prerequisites of recognition of Ukraine by the state with market economy. Formation of market economy in the state causes requirement of new approaches both to conducting economic activity, and to the solution of the questions

connected with protection of own interests. One of proofs for the solution of controversial issues as pre-judicial settlement or as legal proceedings is the conclusion of judicial examination.

Keywords: *economic activity, judicial examination, technique, organization, subject, object, norms of a procedural law.*

Експертна справа в Україні, як і в усьому світі, посідає надзвичайно важливе місце в суспільній практиці. Необхідність проведення експертизи виникає у науковій, виробничій, архітектурно-будівельній, економічній, торговельній, соціальній, медичній, правоохоронній та інших сферах людської діяльності, пов'язаної з впровадженням у практику результатів наукових досліджень та проектно-конструкторських робіт, нових технологій чи технологічних процесів, створенням нової або експлуатацією існуючої техніки, зведенням будівельних об'єктів і забудовою населених пунктів, вкладенням бюджетних коштів та інвестицій в різні проекти, перевіркою якості товарів і послуг, забезпеченням охорони здоров'я населення,

визначенням стану здоров'я людини, охороною довкілля, встановленням фактів, що мають юридичне значення, тощо.

Саме тому у процесі підготовки фахівців з питань проведення судової експертизи виникає потреба якісного забезпечення навчальними матеріалами, зокрема посібниками та підручниками.

Автори, володіючи знаннями з теорії, методології та організації судової економічної експертизи, складовою якої є судова бухгалтерська експертиза, мають практичний досвід проведення судових експертиз, здійснюючи їх на підставі свідочств, виданих Міністерством юстиції України з номерами, зокрема:

Корінько Микола Данилович – 1005;

Бондар Валерій Петрович – 1093;

Переймивовк Тетяна Анатоліївна – 1530;

Чердніченко Алла Павлівна – 133-11.

Поєднання теорії з практичними знаннями надало можливість висвітлити як теоретичні, так і практичні засади проведення судових експертиз, що є особливістю цього посібника.

Апробація основних положень посібника здійснена у його першому виданні, який рекомендовано МОН України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (*лист від 26.03.2012 року за № 1/11-4028*) та Навчально-методичному комплексі з дисципліни «Судова бухгалтерська експертиза». Зазначений навчально-методичний комплекс схвалено Міністерством юстиції України (*лист № 13759-0-26-1036 від 18.10.2010 року*).

За мету другого видання автори посібника поставили розкриття методичних засад та практики організації судової експертизи та здійснення експертних досліджень з урахуванням змін, що відбулися у законодавстві України, зокрема дії Податкового кодексу, зі спеціальності 11.1. «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності».

У процесі підготовки посібника використано праці значної кількості фахівців вищої школи, наведені у списку рекомендованої літератури.

Структура посібника побудована з врахуванням того, що процесуальні норми стосовно призначення, проведення судових експертиз, оцінки висновку експерта, органом, що призначав експертизу, для всіх видів експертиз однакові. Не існує окремого порядку призначення судово-економічних (бухгалтерських) експертиз, судових товарознавчих експертиз і т.п., або прав і обов'язків судового експерта для експерта, що володіє певними знаннями.

Посібник буде корисним для використання у навчальному процесі підготовки фахівців та практичній роботі судових експертів. У посібнику наведено діючі нормативні акти та методичне забезпечення судової бухгалтерської експертизи. Такий підхід дозволяє використовувати висвітлені у посібнику методи та форми організації досліджень документів у практичній діяльності та для розробки й удосконалення методичного забезпечення судової бухгалтерської експертизи. Зміст і структура посібника дозволяють забезпечити підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» у навчальних закладах системи вищої освіти в Україні, що відповідають вимогам галузевих стандартів вищої освіти.

За своєю структурою посібник надає можливість отримати знання про:

- 1) правові та наукові основи організації і проведення судово-економічних (бухгалтерських) експертиз;
- 2) предмет, методи і завдання судово-економічної (бухгалтерської) експертизи за напрямками досліджень;
- 3) перелік питань, які можуть бути поставлені для вирішення перед експертом;
- 4) структуру висновку судового експерта;
- 5) критерії оцінки висновків експертів, які можуть стати доказами у справі;
- 6) методики експертного дослідження за видами господарських операцій.

7) систему теоретичних знань про процесуальні основи судової експертизи та формування практичних навичок проведення експертного дослідження і надання висновку судовим експертом-економістом (бухгалтером).

8) формування комплексного підходу до аналізу явищ господарської діяльності;

За результатами вивчення положень навчального посібника є можливим отримання вмінь:

– застосовувати у практичній діяльності форми, методи організації проведення експертного дослідження;

– застосовувати методики дослідження для проведення судово-економічної (бухгалтерської) експертизи;

– об'єктивно оцінювати і аналізувати інформацію, отриману за результатами експертного дослідження;

– використовувати поняття повноти даних, що містяться у первинних документах бухгалтерського обліку, зведених документах обліку та звітності, з метою забезпечення достовірності, об'єктивності та обґрунтованості висновків судового експерта.

– узагальнювати дані та формувати висновки судового експерта.